

6. Democratization of education, formation of new social-economic structures and their orientation to the market relationship led to...

- a) changes in high education;
- b) appearing of the concept of level education;
- c) orientation to the professional traing;
- d) making new standards of secondary education.

7. ECTS system...

- a) was offered as the international system of grades;
- b) made the grades transfers easier;
- c) has the ration with the national system 1:1;
- d) a, b, c.

8. ECTS was introduced to all programs of training in...

- a) 2006-2008;
- b) 2007-2008;
- c) 2002-2003;
- d) 2006-2007.

**LECTURE 2. UNIVERSITY EDUCATION OF UKRAINE IN THE
CONTEXT OF THE BOLOGNA PROCESS / УНІВЕРСИТЕТСЬКА
ОСВІТА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ БОЛОНСЬКОЇ СИСТЕМИ**

Key words of the topic:

	Term	Explanation	Translation
1	National qualifications framework	a holistic description of the national qualifications scale, through which can be expressed and correlated with each other in a consistent way all the qualifications and other learning achievements, particularly in higher education	Національна рамка кваліфікацій
2	Education sector	a group of professions related community-based knowledge bases, which is based education and training	галузь освіти
3	Diploma supplement	a document attached to a higher education diploma aiming at improving international 'transparency' and at facilitating the academic and professional recognition of qualifications	Додаток до диплому
4	Bologna declaration	is the main guiding document of the Bologna process, adopted by ministers of education of 29 European countries at their meeting in Bologna in 1999	Болонська угода
5	Educational activities	a kind of activity which is oriented to providing educational services to higher education institutions, other entities	освітня діяльність

Before the discussion:

1. Why do we need the Bologna process to your mind?
2. What positive changes were made in higher education after signing the Bologna Declaration by Ukraine?

Questions to be discussed:

1. Main objectives, principles and stages of development of the European Higher Education.
2. Historical attempts to make standards of European higher education.
3. Diploma supplement – its functions.
4. Credit module system.
5. European system of credits transfer – ECTS.

Attempts to provide a general European characteristics of higher education began with the signing of the Treaty of Rome in 1957, later in 1971, 1976 at the Conference of Ministers of Education and in the Maastricht Treaty in 1992. In 1997, Council of Europe and UNESCO the Lisbon Convention on the Recognition of Qualifications belonging to the European Higher Education was developed and adopted. It was signed by Ukraine and 43 countries, most of which are later formulated the principles of the Bologna Declaration. A year later, four countries (France, Italy, UK, Germany) signed the Sorbonne declaration.

Sorbonne declaration emphasized the international recognition as a higher education level Bachelor with providing the rights to continue studies for a master's.

Framework of qualifications for the European Higher Education Area

The basic framework adopted is of three cycles of higher education qualification. As outlined in the Bergen Declaration of 2005, the cycles are defined in terms of qualifications and European Credit Transfer and Accumulation System (ECTS) credits:

1st cycle: typically 180-240 ECTS credits, usually awarding a bachelor's degree. The European Higher Education Area did not introduce the Bachelor with Honours programme, which allows graduates with a «BA hons» degree (e.g. in UK, USA, Canada) to undertake doctoral studies without first having to obtain a master's degree.

2nd cycle: typically 90-120 ECTS credits (a minimum of 60 on 2nd-cycle level). Usually awarding a master's degree.

3rd cycle: doctoral degree. No ECTS range given.

In most cases, these will take 3, 2, and 3 years respectively to complete. The actual naming of the degrees may vary from country to country.

One academic year corresponds to 60 ECTS-credits that are equivalent to 1,500-1,800 hours of study. The new model comes closer to the North American and Japanese systems. It gives greater weight to practical training and to intensive research projects. The way credits are measured reflects how hard a student has worked. The new evaluation methods reflect not only a student's performance on exams, but also his or her lab experiments, presentations, hours spent on study, innovation capacities, and so forth.

Goals of Bologna Process

The Bologna Process was a major reform created with the claimed goal of providing responses to issues such as the public responsibility for higher education and research, higher education governance, the social dimension of higher education and research, and the values and roles of higher education and research in modern, globalized, and increasingly complex societies with the most demanding qualification needs.

With the Bologna Process implementation, higher education systems in European countries are to be organized in such a way that:

- it is easy to move from one country to the other (within the European Higher Education Area) – for the purpose of further study or employment;
- the attractiveness of European higher education has increased, so that many people from non-European countries also come to study and/or work in Europe;
- the European Higher Education Area provides Europe with a broad, high-quality advanced knowledge base, and ensures the further development of Europe as a stable, peaceful and tolerant community benefiting from a cutting-edge European Research Area;
- there will also be a greater convergence between the U.S. and Europe as European higher education adopts aspects of the American system.

The functions of credit module system are presented on image 2.1.

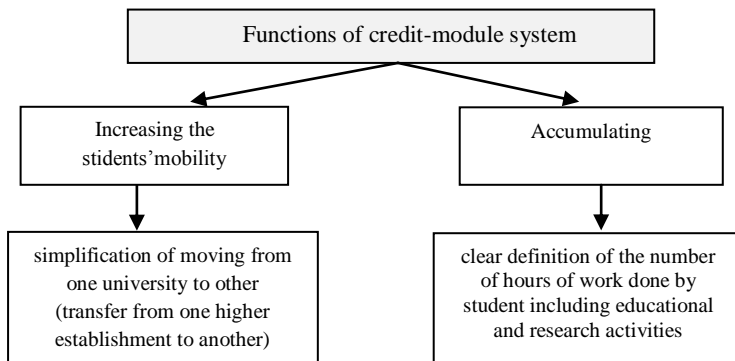

Image 2.1. The functions of credit module system

The main principles of the European higher education (six objectives of the Bologna process):

- the introduction of two-cyclic training;
- the introduction of the credit system;
- the formation of the quality control system of education;
- expanding mobility of students and teachers,
- providing employment for graduates;
- attractiveness of European education system.

The Bologna Declaration makes the task to ensure that the degrees had to meet the European labor market and, therefore, be evidence of qualification for employment in the field of activity for which an education.

The Diploma Supplement (DS) is a document attached to a higher education diploma aiming at improving international ‘transparency’ and at facilitating the academic and professional recognition of qualifications (diplomas, degrees, certificates etc.).

The Diploma Supplement is designed to provide a description of the nature, level, context, content and status of the studies that were successfully completed by the individual named on the original qualification to which the supplement is appended. It should be free from any value-judgements, equivalence statements or suggestions about recognition. It is a flexible non-prescriptive tool which is designed to save time, money and workload. It is capable of adaptation to local needs.

In April 29th, 2010 the order № 365 about approval of the order, issuing and accounting of the diploma supplement of Higher Education European standard was adopted by the Ministry of Education and Science of Ukraine.

The main functions of the Diploma Supplement are:

- 1) guaranteeing its holder recognition of acquired his knowledge and skills by employers;
- 2) indication of the opportunity provided by received qualification for access to further academic or professional training;
- 2) awareness of the details relating to rights of the graduate, relatively his professional status.

Reasons for the introduction of credit-modular educational system in Ukraine are the following:

- 1) integration into the European Higher Education;
- 2) joining the Bologna process;
- 3) accession to the World Trade Organization;
- 4) implementation of the remote form of higher education.

The European system of transfer of credits (ECTS) was developed as a means of improving academic recognition for study abroad.

ECTS helps to facilitate the recognition of academic achievements of students through the use of commonly understood measurements – credits

and grades, and also provides a means to interpret national systems of higher education.

The system of ECTS is based on the 3 main elements (see image 2.2.).

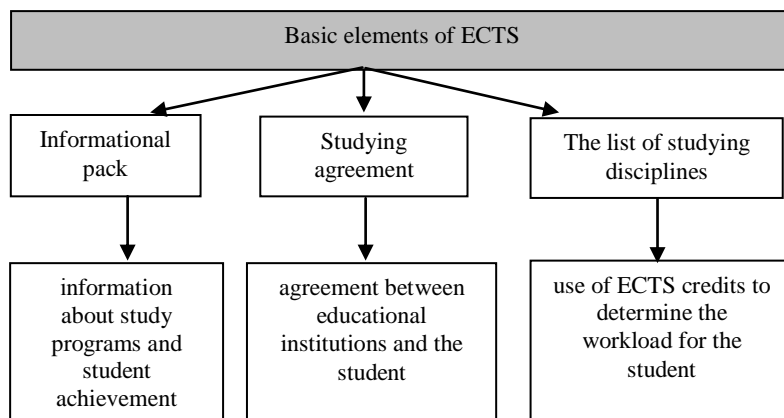

Image 2.2. Elements of ECTS

The scale evaluation according to the National grade system and ECTS is presented in table 2.1.

Table 2.1

Scale of evaluating: national and ECTS

Total number of points for all kinds of work	ECTS	National evaluation grade	
		For exam, term paper, practice	For credit
90-100	A	Excellent	Passed
82-89	B	Good	
74-81	C		
64-73	D	Satisfactory	
60-63	E		
35-59	FX	Non satisfactory with the possibility of repassing	Non-passed with the possibility of repassing
0-34	F	Non-satisfactory with the repeating course	Non-passed with the repeating course

Credits of ECTS reflect the amount of work required by each element of the curriculum relative to the total quantity of work necessary to complete a

full year of academic study at the institution, that is, lectures, practical work, seminars, tutorials, production practice, independent work – in the library or at home – and examinations or other activities related to the assessment.

The problem for higher education in Ukraine in context Bologna process are:

- first, determine the cost of student work time a current level of development of an adequate study educational material in the bulk modulus, ie linking training module on loans;
- second, the development of methods of calculating teacher load of high school teachers based on credit modular system of teaching and student workload and the relationship between them.

Спроби надати загальноєвропейського характеру вищій школі розпочалися з підписання Римської угоди в 1957 р. Пізніше, у 1971, 1976 р., на конференції міністрів освіти та у Маастрихтському договорі 1992 р. У 1997 р. під егідою Ради Європи та ЮНЕСКО було розроблено і прийнято Лісабонську конвенцію про визнання кваліфікацій, що належать до вищої освіти Європи. Її підписали Україна і 43 країни, більшість з яких і сформулювали пізніше принципи Болонської декларації. Через рік чотирма країнами (Франція, Італія, Об'єднане Королівство, Німеччина) було підписано Сорбонську декларацію.

Сорбонська декларація наголошувала про міжнародне визнання рівня бакалавра як рівня вищої освіти з наданням йому права продовження навчання за програмами магістра.

Основні завдання та принципи створення зони Європейської вищої освіти (шість цілей Болонського процесу): введення двоциклового навчання; запровадження кредитної системи; формування системи контролю якості освіти; розширення мобільності студентів і викладачів; забезпечення працевлаштування випускників та привабливості європейської системи освіти.

Болонська декларація висуває завдання домогтися, щоб вчені ступені мали відповідати європейському ринку праці, а отже, бути свідоцтвом кваліфікації при працевлаштуванні в галузі діяльності, за якою здобута освіта.

Із метою зміцнення Європейського простору вищої освіти та поширення європейської системи вищої освіти у світі було запропоновано у найближчому часі реалізувати конкретні заходи, що мають принести відчутні результати на окресленому шляху, такі як:

– запровадження системи освіти на основі двох ключових навчальних циклів: додипломного (бакалавр) та післядипломного (магістр);

– затвердження загальноприйнятої та порівняльної системи вчених ступенів, у тому числі шляхом запровадження стандартизованого Додатку до диплома;

– застосування Європейської Кредитної Трансферної Системи (далі – ECTS) як відповідного засобу сприяння більшій мобільності студентів;

– зближення систем контролю якості та акредитації з метою вироблення порівняльних критеріїв та методологій.

Вчений (академічний) ступінь, що присвоюється після завершення першого циклу, на європейському ринку праці має сприйматися як відповідний рівень кваліфікації. Після завершення першого Циклу вищої освіти присвоюється вчений (академічний) ступінь бакалавра.

Кінцевим результатом другого циклу навчання протягом 1-2 років має бути вчений (академічний) ступінь магістра, як у багатьох європейських країнах. Навчання на другому циклі відбувається за індивідуальними програмами, у складанні якої активну участь беруть студент та науковий керівник.

Після здобуття вченого ступеня мають видаватися стандартизовані Додатки до дипломів, які містять детальну інформацію про навчання, призначену для навчальних закладів і потенційних роботодавців.

Головними функціями Додатку до диплома є:

1) гарантування його володарю визнання роботодавцями набутих ним знань і вмінь;

2) зазначення можливості, яку надає отримана кваліфікація щодо доступу до подальшого академічного чи професійного навчання;

3) інформування щодо подробиць, які стосуються прав випускника вищого навчального закладу, щодо його професійного статусу.

Підставами для запровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу в Україні є:

1) інтеграція до Європейського простору вищої освіти;

2) входження до Болонського процесу;

3) вступ до Світової організації торгівлі;

4) реалізація дистанційної форми вищої освіти.

Упровадження кредитно-модульної системи у вищій школі України має такі завдання:

1) досягнення відповідності стандартам європейської системи освіти, яка виходить із знань, умінь та навичок, що є надбанням випускника;

- 2) затребування українських освітянських кваліфікацій європейським ринком праці;
- 3) затвердження загальносприйнятної та порівнянної системи освітньо-кваліфікаційних ступенів;
- 4) упровадження стандартизованого додатка до диплому, модель якого була розроблена Європейською Комісією, Радою Європи та UNESCO/CEPES і який містить детальну інформацію про результати навчання випускника;
- 5) стимулювання викладачів і студентів вищих навчальних закладів до вдосконалення системи об'єктивної оцінки якості знань;
- 6) забезпечення «прозорості» системи вищої освіти та слушного академічного та професійного визнання кваліфікацій (дипломів, ступенів, посвідчень тощо).

Кредитно-модульній системі надаються дві основні функції.

Перша – сприяння мобільності студентів і викладачів та спрощення переходів з одного університету до іншого.

Друга – акумулювальна – чітке визначення обсягів проведеної студентом роботи з урахуванням усіх видів навчальної та наукової діяльності. Сума кредитів визначає на що здатний студент, який навчається за тією чи іншою програмою.

Кредит (credit) – умовна одиниця виміру навчального навантаження студента під час вивчення якоїсь складової навчальної програми чи окремої дисципліни (курсу), виконаної студентом під час навчання. Кредит – мінімальна одиниця, яка точно документується, часто означає навчання впродовж тижня (суму аудиторної і самостійної роботи студента).

Проблемою для вищої школи України у контексті Болонського процесу є:

– по-перше, визначення витрат навчального часу студента певного актуального рівня розвитку на адекватне вивчення навчального матеріалу в об'ємі модуля, тобто пов'язання навчального модуля з кредитами;

– по-друге, розробка методики розрахунку педагогічного навантаження викладачів вищої школи в умовах кредитно-модульної системи організації навчального процесу та навчального навантаження студента, а також взаємозв'язок між ними.

Європейська система трансферу кредитів (ECTS) була розроблена як засіб покращення визнання освіти для навчання за кордоном.

Основні елементи ECTS на практиці перевіряли й удосконалювали в експериментальному проекті 145 європейських університетів з усіх держав-членів та країн Європейської економічної зони.

ECTS сприяє полегшенню визнання навчальних досягнень студентів закладами через використання загальнозрозумілої системи оцінювання – кредити і оцінки, а також забезпечує засобами для інтерпретації національних систем вищої освіти.

Система ECTS забезпечує прозорість за допомогою таких засобів:

1. Кредити ECTS, які є числовим еквівалентом оцінки, що призначається елементам навчального плану, щоб окреслити обсяг навчального навантаження студентів, необхідний для завершення навчання.

2. Інформаційний пакет, який дає письмову інформацію студентам і працівникам про навчальні заклади, факультети, організації та структуру навчання й елементи навчального плану.

3. Перелік оцінок із предметів, який показує здобутки студентів у навчанні у спосіб, який є всебічним і загальнозрозумілим, і може легко передаватися від одного навчального закладу до іншого.

4. Навчальний контракт, що стосується навчальної програми, яка буде вивчатися, і кредитів ECTS, які будуть присвоюватись за успішне її закінчення, є обов'язковим як для місцевого і закордонного закладів, так і для студентів.

Система ECTS базується на трьох ключових елементах:

– інформаційний пакет – інформація стосовно навчальних програм і здобутків студентів;

– навчальний контракт – взаємна угода між навчальними закладами-партнерами та студентом;

– перелік оцінок дисциплін – використання кредитів ECTS, щоб визначити навчальне навантаження для студента.

Кредити ECTS є кількісним еквівалентом оцінки (від 1 до 60), призначеної для елементів навчального плану, щоб охарактеризувати навчальне навантаження студента, що вимагається для їх завершення. Вони відображають кількість роботи, якої вимагає кожен елемент навчального плану щодо загальної кількості роботи, необхідної для завершення повного року академічного навчання у закладі, тобто лекції, практична робота, семінари, консультації, виробнича практика, самостійна робота – в бібліотеці чи вдома – і екзамени чи інші види діяльності, пов'язані з оцінюванням. ECTS базується на повному навантаженні студента, а не обмежується лише аудиторними годинами.

Шкала оцінювання ECTS було розроблено для того, щоб допомогти навчальним закладам перенести оцінки, виставлені місцевим закладом. Вона представляє додаткову інформацію щодо роботи студентів.

(За матеріалами проекту Закону «Про Вищу освіту» України)

Questions after the lecture

1. What does the framework of three cycles of higher education mean?
2. What are the goals of Bologna Process?
3. What are the functions of credit-module system?
4. What are the main principles of higher education?
5. What is diploma supplement?
6. What are the main functions of diploma supplement?
7. What are the reasons for using the credit-module system in Ukraine?
8. What is European system of credits transfer?
9. What are the basic elements of ECTS?
10. What are the problems of the higher education in the context of Bologna process?

Self-Checking Test 2

- 1. The 1st cycle is usually awarded to...**
 - a) Bachelor degree;
 - b) Junior Specialist Degree;
 - c) Master degree;
 - d) Doctoral degree.
- 2. Typically 90-120 ECTS credits are awarded to...**
 - a) Bachelor degree;
 - b) Junior Specialist Degree;
 - c) Master degree;
 - d) Doctoral degree.
- 3. 3rd cycle is...**
 - a) Bachelor degree;
 - b) Junior Specialist Degree;
 - c) Master degree;
 - d) Doctoral degree.
- 4. Diploma supplement is ...**
 - a) a document attached to a higher education diploma;
 - b) aimed at improving international 'transparency';
 - c) the proof of the academic and professional recognition of qualifications;
 - d) a, b, c.
- 5. The Ministry of Education and Science of Ukraine adopted the order about diploma supplement in...**
 - a) 2009;
 - b) 2010;
 - c) 2011;
 - d) 2008.

6. The system of ECTS is based on ... elements.

- a) 4;
- b) 2;
- c) 3;
- d) 5.

**Self-Checking Test 3 (topics 1-2) /
Питання для самоперевірки (теми 1-2)**

- 1. What is the essence and the main goal of the Bologna Process?
- 2. What is the purpose of creating the European Higher Education?
- 3. Where and when were the basic principles of the Bologna process and what are they?
- 4. When signed the Bologna Declaration and that it defines?
- 5. What are the main stages in the development of the Bologna process and give them a brief description.
- 6. What are the main instruments of the European Higher Education Area.
- 7. Describe and explain the purpose of such an instrument EHEA as the European credit transfer system.
- 8. Describe and explain the purpose of such an instrument EHEA, in addition to the European standard.
- 9. Describe and explain the purpose of such an instrument EHEA as a national qualifications framework.
- 10. What are the benefits to be expected from the integration of higher education in Ukraine in the EHEA?

**LECTURE 3. PROFESSIONAL EDUCATION AT HIGHER
ESTABLISHMENTS IN UKRAINE / ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА У
ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ УКРАЇНИ**

Key words of the topic:

1	University grade	part of the competitive points entrant to higher education, which is defined university according to admission to study in higher educational institutions	бал вищого навчального закладу
---	------------------	--	--------------------------------